

در پیچه

احمد خلیلی فرد در گفت‌وگو با شهروند:

نقاشی ترسیم آرزوهای یک هنر مند است

شهروند نمایشگاه آثار احمد خلیلی فرد، هنر مند با سابقه عرصه نقاشی که با سبک خاص خود نگاهی به بالا و ماورای زندگی روزمره و عادی دارد تا ۱۱ آذرماه در گالری والی ادامه دارد. او که این بار نگاهی هم به مسأله کوپانی و مبارزه این مردم داشته، از نوستالوژی هایش و دلیل روی آوردنش به هنر نقاشی می‌گوید. خلیلی فرد معتقد است که نقاشی ترسیم آرزوهای یک هنر مند است. ۱۷ اثر این هنر مند این بار با ابعادی تازه و نگاهی متفاوت به نمایش گذاشته شده‌اند. آنچه می‌خوانید گفت‌وگوی این هنر مند با روزنامه «شهروند» است.

سبک شما اغلب دارای نگاهی خاص و عرفانی است، چطور شد که در این نمایشگاه کوپانی را به عنوان یک جریان روز مدنظر قرار دادید؟

با توجه به این که هر نقاش در یک دوره زمانی مجموعه‌ای از کارهایش را به نمایش می‌گذارد من نیز بعد از چندسسال یک نمایشگاه انفرادی گذاشتم که روش، طرز بیان و نوع استفاده از تکنیک و حتی اندازه تابلوها در آن کمی متفاوت از آثار گذشته است. به‌طور حتم آنچه تغییر نکرده طرز تلقی من نسبت به جهان هستی است. موضوعات من همچنان عارفانه، حماسی، عاشقانه و تغزلی است البته این بار یک تنه کوچک نیز به مقاومت مردم کوپانی در مقابل نیروی تروریستی داعش زدم و به‌صورت ناخودآگاه زانای را کشیدم که در وطن این واقعه هستند.

چرا تنها کوپانی شمارا تحت تأثیر قرار داد، آیا این یک تأثیر نوستالوژیک نبود؟

بله همین‌طور است. من کرد هستم و در کردستان بزرگ شدم! لذا خود به خود نسبت به مردم کرد یک عرق خاصی دارم البته این بدان معنا نیست که معتمد تنها مردم کردمظالم واقع شده‌اند. به نظر من نیروی داعش مانند عفونت به بدنه زمین و جهان اسلام وارد شده است که روزی از بین می‌رود.

آیا در آثاری که حول محور کوپانی ترسیم کردید، نگاه یا مفهومی خاصی را مدنظر داشتید؟

برخی از کارهای من معانی متضاد دارد اما این مفهوم را بی‌فکر تعیین نمی‌کند. یعنی وقتی یک مخاطب در مقابل تابلوی من قرار می‌گیرد الزما آنچه را که من خواستم، برداشت نمی‌کند زیرا که من نقاشی می‌کنم تنها از کار لذت می‌برم. حتی گفته‌ام که به نظر من نقاشی ادامه‌بازی‌های کودکی است. من وقتی نقاشی می‌کنم کاری به حل مشکلات ندارم. یعنی به دنبال نجات بشریت یا راه چاره برای دنیا نیستم بلکه خودم را تخلیه می‌کنم چون کار دیگری جز نقاشی بلد نیستم. لذا باید کار کنم.

فضای موجود در آثار شما به نوعی آشنا و غریب است، این نگاه از چه چیزی نشأت گرفته‌است؟

پس زمینه کارهای من کاملا آبستره است و در واقع به نوعی نیمی‌رمانی و مکانی را ترسیم می‌کند. در آثار هیچ چیز به شکل طبیعی خود نیست. البته ممکن است از فرم درخت در کارهایم بهره ببرم اما آنچه در نهایت دیده می‌شود مکان خاص یا محیط طبیعی نیست حتی فیکوگراف نیز طبیعی نیست زیرا بسیار به‌نگارگری گرایش دارم. من به دنبال حقیقت هستم نه واقعیت لذا سعی من این است که از واقعیت دور باشم.

همواره گفته می‌شود درونیات یک هنر مند در آثار او جلوه پیدا می‌کند. فکر می‌کنید چند درصد از شخصیت شما در آثارتان متجلی شده‌است؟

من انسان ساده‌ای هستم و به این سادگی افتخار می‌کنم. البته نقاشی‌هایم هم ساده است به همین خاطر عوام آن را درک می‌کنند. این که افراد غیرمتخصص توضیحاتی روان تر و ساده‌تر از کارهایم می‌دهند مرا خوشحال می‌کند. خوشحالم که مردم عادی کارهایم را می‌شناسند. این جلوه‌های سادگی من در نقاشی‌هایم تا حدودی متجلی می‌شود.

اصلا چرا شما نقاش شدید؟

من بچه که بودم دوست داشتم در خانه اسب داشته باشم اما قطعا چنین امکانی در شهر نیست وقتی به این آرزو ترسیمدم آن را نقاشی کردم. به نظر من نقاش آرزوهایش را نقاشی می‌کند. همان‌طور که مولانا حافظ، سعدی، عطار نیشابوری و خیام آرزوهای خود را می‌گفتند. شرایط اجتماع مرا وادار می‌کند از انسان امروزی دور شوم و چیزی را بکشم که باید باشد. انسانی که در نزد خداوند پاک، خیرخواه و بهترین است. به همین خاطر در آثارم همواره یک موجود فرشته‌وار را ترسیم می‌کنم. شخصیت‌های من نمودی در دنیای اطراف ندارند و تلخی و سیاهی در آنها وجود ندارد. در واقع آثار من یک رئالیسمی است که گرایش به رمانتیسم دارد.

(شهروند) به بهانه اکران فیلم‌های اقتباسی («شیار ۱۴۳») و «آذر، شهدخت، پرویز و دیگران» بررسی کرد

ادبیات و سینمای ایران؛ با هم اما بدون هم

آذر شهدخت، پرویز و دیگران

اسعدیان آخرین گزینه‌ای بود که شنیده شد قرار است فیلمی از روی این کتاب بسازد. بعد از آن هم دیگر خبری از ساخت فیلم «دا» منتشر نشد. هر چند مجموعه انیمیشنی از روی این کتاب به کارگردانی سینا عطاییان ساخته شد و روی آنتن شبکه یک سمارفت.

نویسندگان ناراضی از فیلمسازان

البته نباید در این میان نقش نویسندگان ایرانی را هم نادیده گرفت. چراکه به نظر می‌رسد در بعضی از همین اقتباس‌های صورت‌گرفته، رضایت نویسندگان جلب نشده است. زمانی ۸هزار برسد، چون میزان مطالعه در کشور ما پایین است. و گر نه در همه جای دنیا کتاب‌های پر فروش تبدیل به فیلم می‌شوند. هر چند در کشور ما حلقه ارتباطی همانند آن چیزی که در خارج از کشور بین فیلمسازان و نویسندگان ادبیات می‌بینیم، وجود ندارد. نویسندگان ما زیاد فیلم نمی‌بینند و فیلمسازان ماهم زیاد کتاب نمی‌بینند. او اشاره کرد: «البته بعضی از کتاب‌ها جنبه بصری ندارند و نمی‌توان آنها را به فیلم تبدیل کرد. من کتاب «چهل سالگی» را انتخاب کردم به این دلیل که آن کتاب نقطه مرکزی خوبی برای فیلم شدن داشت.» رئیس‌یان معتقد است ادبیات کهن، افسانه‌ها و اسطوره‌های ایرانی گنج هستند: «دراماتیزه کردن قصه‌های قدیمی از نویسندگان یا شاعران ایرانی همچون عطار، نظامی و... واقعا سخت است. اما اگر بشود اینها را به فیلمنامه جذابیت تبدیل کرد، خود من هم علاقه‌مند به ساخت آن هستم.» به نظر می‌رسد حتی اگر کتابی به آن درجه از اهمیت برسد مورد توجه عموم قرار بگیرد، باز هم معلوم نیست راهی به سینما پیدا کند. نمونه‌اش کتاب «بامداد خمار» نوشته فتنه حاج‌سیدجوادی که رمان معروفی است و مینو فرشچی، فیلمنامه‌نویس دربار‌آن گفته بود: «اقتباس زمانی صورت می‌گیرد که یک کتاب با رمان مسورد اقبال عمومی قرار بگیرد و فیلمنامه‌نویس براساس موفقیت کتاب به اقتباس روی می‌آورد. رمان «بامداد خمار» نوشته فتنه حاج‌سیدجوادی که به فروش خوبی دست یافت و می‌توانست منبع اقتباس خوبی باشد اما فیلمسازان ترسیدند درحالی‌که زبان ایرانی به‌خصوص در رمان نویسی دارای قلم‌های قوی هستند.» یا کتاب «دا» که روایت خاطرات سید زهرا حسینی درباره جنگ ایران و عراق است. کتابی که در بین سینماگران هم علاقه‌مندان زیادی داشت به‌طوری‌که چند کارگردان ایرانی برای ساخت آن پیش قدم شدند؛ تهمینه میلانی، دجراوش مهرجویی و جمال شورجه. اما هم‌ایون

شیار ۱۴۳

نام «افسانه‌آه» براساس افسانه قدیمی افسانه‌آه ساخت. اما شاید بتوان موفق‌ترین اقتباس را همان فیلم «گاوه» دانست که موفقیت‌های زیادی با خود به همراه داشت و مهرجویی را به‌عنوان کارگردانی که بیشترین اقتباس را انجام داده دانست، چرا که بیشتر فیلم‌های او از جمله «پری»، «سارا»، «درخت گلاری»، «مهمانی مامان» و «اشباح» با اقتباس از داستان‌های متعدد ساخته شده‌اند. اما مهرجویی نظر دیگری در این‌باره دارد و گفته است: «نمی‌دانم چرا این موضوع را به من نسبت می‌دهند، بیش از ۹۹درصد آثار سینمایی از روی کتاب ساخته می‌شوند اما معنای اقتباسی که در سینمای جهان مطرح است، نمی‌توان از آنها استنباط کرد. اقتباس سینمایی یعنی سکناس به سکناس و جزء به جزء فیلم، وقادر به متن کتاب باشد.»

اقتباس‌های جدید روی پرده سینما

«آذر، شهدخت، پرویز و دیگران» به‌روز افخمی و «شیار ۱۴۳» نرگس آبیبار ۲ فیلم اقتباسی هستند که امسال روی پرده سینما رفتند. اما این ۲ فیلم هم زیاد نمی‌توانند امیدوار کننده باشند، چون افخمی داستانی از کتاب همسرش مرجان شیرمحمدی را مورد اقتباس قرار داده و آبیبار هم از کتاب خودش، «چشم سوم» فیلمی ساخته است. درواقع بهترین نمونه‌های اقتباسی چند سال اخیر به فیلم‌هایی برمی‌گردد که از روی داستان‌های خارجی اقتباس شده‌اند، مانند «شبه‌های روشن» فرزاد مومتن که از روی داستان کوپانی از فیودور داستایوفسکی به همین نام ساخته شد و مورد استقبال منتقدان قرار گرفت. «این جادبودن من» بهرام توکلی که اقتباسی است از نمایشنامه «باغ وحش شیشه‌ای» تنسی ویلیامز که آن هم بسیار مورد استقبال منتقدان قرار گرفت

و همین‌طور فیلم «بیگانه» از همین کارگردان که اقتباسی از دیگر نوشته‌های ویلیامز بود. علی مصفا هم برای ساخت «پله آخر» به داستان «مردگان» از مجموعه داستان جیمز جویس و رمان «مرگ ایوان ایلیچ» لئو تولستوی نگاهی داشته است، این فیلم هم توانست موفقیت‌های زیادی به دست آورد و...

ادبیات، نجات‌دهنده سینمای ایران

باید توجه داشت در سینمایی که فقر فیلمنامه در آن موج می‌زند، ادبیات می‌تواند نقش یک نجات‌دهنده را ایفا کند. نجات‌دهنده‌ای که معلوم نیست به خاطر پایین بودن سرانه مطالعه کشور یا عدم علاقه‌مندی تهیه‌کنندگان به پرداخت حق رایت آثار و کارگردانان برای ساخت آثاری که موفق آن نبوده‌اند، به گوشه‌ای افتاده یا به خاطر ناآشنا بودن کارگردانان ایرانی با آثار نویسندگان

رویداد

کنسرت کویتی‌پور لغوشد

کنسرت «غلام کویتی‌پور» که قرار بود، ۱۳ و ۱۴ آذر در سالن همایش‌های برج میلاد برگزار شود، لغوشد. فرابودیان مباح قدیمی نخستین کنسرت خود را در قالب برنامه «خیمه‌ها و نجواها» روی صحنه برد.

کویتی‌پور می‌خواست با گلچینی از آثار منتشرشده‌اش در آلبوم‌هایی مانند «غریبانه ۱ و ۲» و «خاموش» به اجرای برنامه بپردازد که این برنامه اجرایی نشد. در قالب برنامه «خیمه‌ها و نجواها» اعلام شده که «امیرحسین مدرس» کنسرت «کتیبه» را ۱۸ آذرماه در این سالن روی صحنه خواهد برد. مدرس در این کنسرت به بازفرینی قطعات آوازی و عزاداری عاشورایی اصیل ایرانی خواهد پرداخت که به‌اجرای قطعاتی از آلبوم‌چین «ماه و نی» و «خورشید» اختصاص دارد؛ همچنین سالن همایش‌های برج میلاد اسبب (۹ آذرماه) میزبان کنسرت عاشورایی ملل اسلامی است.

اخبار کوتاه

علی جنتی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پیامی به جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت اظهار داشت: سینمای مستند به‌عنوان توانمندترین ابزار به تصویر کشیدن اندیشه بر مبنای واقعیت‌های جهان هستی می‌تواند بخشی از حقیقت را برای ما آشکار سازد.

«بیگانه» بهرام توکلی که سرمایه‌گذاری ساخت آن توسط مهناز افشار انجام شده است از چهارشنبه این هفته (۱۲ آذرماه) روی پرده سینماهای می‌رود.

نمایش «رویای پاییز» به کارگردانی فریدنخت زاهدی و با حضور بازیگران سینما و تئاتر ایران و در قالب اثری مشترک با کشور نروژ در جشنواره تئاتر معاصر شانگهای به‌صحنه رفت.

علی مرادخانی، معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در دیدار با حسین دهلوی، رهبر ارکستر و آهنگساز پیشکسوت، از برپایی مراسم بزرگداشت این هنر مند به همراه اجرای آثار او خبر داد.

فیلم کوتاه داستانی «ماهی و من» به کارگردانی بازی بابک حبیبی فر موفق به دریافت ۲ جایزه مختلف از جشنواره بین‌المللی Sofia در کشور اسپانیا شد.

با حکم علی جنتی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمهدی خاموشی به‌عنوان عضو شورای بازبینی فیلم‌های سینمایی منصوب شد.

فیلم سینمایی «ملبورن» ساخته نیما جاویدی ۴جایزه معتبر از ۲ جشنواره فیلم «گیخون» و «ماردلپاتا» در دریافت کرد.

مدیر انتشارات «مشق هنر» از اضافه شدن صفحات بیشتری به کتاب «یادمانده‌ها» شامل آثار وزندگینامه‌حسین‌وزیری مقدم نقاشی مدرن تئاتر ایران و رومانی آن را تا ردیبهشت و نمایشگاه کتاب سال ۹۴ خبر داد.

سومین جلسه از سلسله نشست‌های «نسبت سینمای ایران و منافع ملی» با حضور ۴ نفر از کارشناسان حوزه سینما و تصویربرگزار می‌شود.

علی رهبری (رهبر ارکستر ایرانی ساکن وین) در یادداشتی اقدام حسین عزیزه‌ها برای رد نشان شولیه را تحسین کرد و گفت: به‌عنوان یک ایرانی به‌اسم حسین عزیزه‌ها افتخار می‌کند.

نرگس آبیبار کارگردان و گلاره عباسی بازیگر «اشیا» از آنچه در آینده می‌بینید به شما نزدیک‌ترند؛ جوایز بهترین فیلم از نگاه تماشاگر و بهترین بازیگر نقش اول زن از جشنواره «اسب قره‌ای» روسیه گرفتند.

شورای پروانه ساخت فیلم‌های سینمایی با ساخت دو فیلم «دیزین» به نویسندگی علی تهرانی و تهیه‌کنندگی سیدمحسن جاهد و کارگردانی محمد آهنگرانی و «به پشت سر نگاه نکن» به نویسندگی خسرو نقیبی و قاسم جعفری و تهیه‌کنندگی و کارگردانی قاسم جعفری موافقت کرد.

فیلم سینمایی «مران» به کارگردانی «بتین قبادی» در چهل‌وپنجمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم گوآردر کشور هندوستان به نمایش درآمد.

با تمدن جدید صلواوسیماز رنگ تغییرات این سازمان به صدا درآمد. حالا معاون جدید سیما اعلام کرده قرار است ۲ شبکه «تماشا» و «نمایش» در راستای افزایش کیفیت در شبکه‌های سیما باهم ادغام شوند به گزارش مهر، علی اصغر پورمحمدی گفت: «با ادغام شبکه تماشا در شبکه نمایش فرصت حضور شبکه‌نسیم‌در گیرنده‌های دیجیتال که مورد درخواست مردم سراسر کشور است فراهم خواهد شد.» او بر لزوم صرفه‌جویی تأکید کرد و از مدیران سیما خواست دواطلبانه برنامه‌های پرهزینه، کم‌اثر و کم‌بیننده را از جدول برنامه‌ها حذف و برای کوچک‌سازی شبکه نیز کارشناسی کنند. بازتعریف شبکه‌ها، خرید برنامه‌های تأمینتی، بازگشت طنز به شبکه ۳، تغییر زمان پخش برنامه‌ها بر مبنای اثرگذاری آن و... از جمله دیدگاه‌ها و انتظارات مطرح‌شده‌بود.

رضا ورخشان تهیه‌کننده سینما از پیوستن محمدرضا گلزار به فیلم سینمایی «دواج سعید و لیلا» و جایگزینی منوچهر هادی به جای سعید سلطانی به‌عنوان کارگردان این اثر خبر داد.

دبیر اجرایی جشنواره فیلم عمار از ارسال ۷۰۰ اثر خارجی و ۱۰۰ اثر داخلی به این جشنواره خبر داد و بیان کرد: آثار خارجی از میان ۷۰ کشور بوده است.

فیلم «بمانی» اثر داریوش مهرجویی در سینما تک خانه هنر مندان ایران به نمایش درمی‌آید.

رضا ورخشان تهیه‌کننده سینما از پیوستن محمدرضا گلزار به فیلم سینمایی «دواج سعید و لیلا» و جایگزینی منوچهر هادی به جای سعید سلطانی به‌عنوان کارگردان این اثر خبر داد.

اولین نسخه از فیلم سینمایی «دوران عاشقی» علیرضا رئیس‌یان ۲ هفته دیگر تحویل هیأت انتخاب سی‌وسومین جشنواره فیلم فجر می‌شود.

در جدیدترین ساخته علیرضا رئیس‌یان، لایلا حاتمی، شهاب حسینی، فرهاد اصلانی، پرویز پورحسینی و بیتا فرقی ایفای نقش کرده‌اند.

آنسلمیل یونانی کوآرتو المنتی در تاریخ‌های ۱۱، ۱۲ و ۱۳ دی‌ماه ساعت ۱۸:۳۰ در تالار وحدت میزبان سولیست‌های بین‌المللی آریاباستانی نژادو الکسندروس‌هالاپیسس خواهدبود.